Hilversum Mediastad

VOORSTEL

zaaknummer:	583966
afdelingsnaam:	BenO-Ruimtelijke Kwaliteit
steller:	Aernoud Rijntjes
telefoonnummer	035 629 2402
onderwerp:	Intrekken Afwijkingenbeleid Kruimelregeling

Voorstel

1. De beleidsregels voor het afwijken van een bestemmingsplan via de 'Kruimelregeling' van artikel 4, bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, in te trekken.
2. De raad te informeren conform bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Samenvatting

De beleidsregels voor de toepassing van de Kruimelregeling, waarbij kan worden afgeweken van het bestemmingsplan voor relatief geringe planologische ingrepen, in te trekken.
De beleidsregels passen niet meer bij de bedoeling van de aanstaande Omgevingswet. Die wet vraagt om een andere houding: van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Bij die houding past het niet om algemene beleidsregels te hebben die vooraf bepalen of wel of niet wordt meegewerkt. Dat moet per geval worden beoordeeld.

Inleiding

Burgemeester en wethouders hebben de bevoegdheid om omgevingsvergunningen te verlenen waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Het Besluit omgevingsrecht (Bor) bepaalt in bijlage II, artikel 4 de mogelijkheden. Dat is de 'Kruimelregeling'. De regeling ziet voornamelijk op relatief geringe afwijkingen van het bestemmingsplan.
In de regeling staan activiteiten (gevallen waarvoor de regeling geldt) zoals aan- of bijgebouwen of het gebruik van een gebouw. De bevoegdheid is door de Rijksoverheid met opzet aan het dagelijks bestuur gegeven. Dit is in het belang van de aanvrager.
Het college heeft op 26 maart 2002 beleidsregels vastgesteld voor de toepassing van die bevoegdheid. Reden daarvoor was handen en voeten geven aan de beoordeling óf wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Dat verhoogt de voorspelbaarheid en rechtszekerheid. . In feite geven de regels beperkingen in de beleidsvrijheid van de bevoegdheid om af te wijken van het bestemmingsplan.

Omgevingswet
De Omgevingswet treedt, naar alle waarschijnlijkheid, op 1 januari 2021 in werking. De gemeente oefent al geruime tijd met de mogelijkheden die die wet straks geeft (de pilots). Zo veel als mogelijk is, wordt in de geest van de Omgevingswet gewerkt. In dat kader is de vraag gesteld of het Afwijkingenbeleid voor de Kruimelregeling misschien kan worden ingetrokken. Op 25 september 2018 heeft het college al één artikel van de beleidsregels ingetrokken met het oog op de invoering van de Omgevingswet.

Probleemstelling/doel

Onder de Omgevingswet is er in principe ook geen onderscheid meer tussen 'grote' en 'kleine' afwijkingen van het Omgevingsplan (met meer of minder planologische impact). Voor nagenoeg alle

afwijkingen geldt straks dezelfde reguliere procedure[1]. Binnen 8 (of verlengd met 6) weken moeten burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag. De gemeenteraad heeft een adviserende rol.

De Omgevingswet gaat uit van een paradigmawisseling: ‘van bescherming van de fysieke leefomgeving via een werende benadering van activiteiten, naar een beleidscyclus waar de continue zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal staat en ruimte ontstaat voor ontwikkeling .’ Deze wisseling wordt ook wel aangeduid met ‘ja, mits’ in plaats van ‘nee, tenzij’. Bij die benadering van ‘ja, mits’ helpt het niet als op voorhand een initiatief wordt ingeperkt door beleidsregels.

Daar komt bij dat de beleidsregels juist in de praktijk leiden tot problemen. De beleidsregels staan vaak in de weg aan gewenste planologische ontwikkelingen. Steeds vaker wordt daarom afgeweken van het afwijkingenbeleid. Simpelweg omdat het niet in het belang is van het initiatief.

Daarom kunnen we het Afwijkingenbeleid voor de Kruimelregeling intrekken.

Kanttekeningen

Verminderde voorspelbaarheid
Het intrekken van de beleidsregels betekent dat het antwoord op de vraag óf voor een kruimelgeval kan worden afgeweken van het bestemmingsplan minder voorspelbaar wordt. Aanvragers weten vooraf minder goed of een aanvraag kans van slagen heeft. Het ontbreekt immers aan een algemene ‘afwijklijn’. Ook voor de andere belanghebbenden dan de aanvrager is het minder voorspelbaar (wat kan ik verwachten wat mijn buurman allemaal mag).

Participatie
Daar tegenover staat dat de Omgevingswet straks participatie verplicht stelt. Iedere aanvrager die wil afwijken van het omgevingsplan moet aangeven hoe hij/zij belanghebbenden daarbij heeft betrokken. Dat is participatie. Ook nu al wordt aan initiatiefnemers steeds meer gevraagd wat de buurt of direct belanghebbende vinden van het initiatief (bouwplan). Door die participatie kunnen belangen van derden vroegtijdig worden betrokken bij de ontwikkeling van plannen (ook die van buren).

Daarbij moet worden opgemerkt dat uit een onderzoek naar de hoeveelheid afwijkingen van het bestemmingsplan voor aan-, uit- en bijbouwen (dat zijn de gevallen waarvoor het meest wordt afgeweken van het bestemmingsplan) blijkt dat in 2/3 van de gevallen het huidige Afwijkingenbeleid wordt gemotiveerd gepasseerd. Het Afwijkingenbeleid staat namelijk in steeds meer gevallen (planologisch) gewenste ontwikkelingen in de weg. Dat was ook de reden dat vorig jaar artikel 6 van het Afwijkingenbeleid is ingetrokken. De voorspelbaarheid is dus in feite al minder.

Bredere motivering, geen capaciteitseffect
Het intrekken van regels voor de toepassing van een afwijkbevoegdheid betekent wellicht meer werk voor de gemeente. Immers, per geval moet breed gemotiveerd worden waarom in het geval van de aanvraag wel of niet kan worden meegewerkt; er kan niet louter worden verwezen naar het Afwijkingenbeleid. Of dat inderdaad zo is, is overigens de vraag. Ook nu wordt breed gemotiveerd of wel of niet kan worden meegewerkt aan een initiatief.

Financiën, middelen & capaciteit

Het intrekken van het Afwijkingenbeleid voor toepassing van de Kruimelregeling heeft geen noemenswaardige financiële en personele gevolgen.

[1] De gemeenteraad kan straks wel gevallen aanwijzen waarvoor de uitgebreide procedure van toepassing is. Het moet dan gaan om afwijkingen van het Omgevingsplan waarvan de impact groot is en waarbij veel belanghebbende betrokken zijn.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer P.I. Broertjes

Bijlage(n)

Beleidsregels afwijken van een bestemmingsplan (bij Kruimelregeling), en Concept-RIB